

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1842

XXXII. Kaiser Ludewig's Bestätigung des Bisthumes Havelberg, vom Jahre 1337.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54306)

XXXI. Bischof Dietrich von Havelberg, der Probst Burchard und das Kapitel daselbst, nebst dem Dechanten Konrad zu Lebus, sidemiren eine päpstliche Bulle für das Nicolaistift zu Stendal, kraft deren ohne Willen des Stifts keine Synode in demselben gehalten werden darf, im Jahre 1326.

Thydericus dei gratia Havelbergensis ecclesie Episcopus, Borchardus prepositus eadem gratia et Capitulum ecclesie ejusdem, Necnon Conradus Lubucensis ecclesie Decanus, universis prefens scriptum inspecturis salutem in salutis auctore. Tenore presentium recognoscimus et publice protestamur, quod ad instantiam honorabilium virorum Dominorum Decani et Capituli ecclesie Stendaliensis infra scriptam litteram inspeximus ac diligenter examinavimus ipsam inventientes non concellatam, non abolitam nullaque sui parte vitiatam, bulla plumbea, filo serico, stilo et carta integram, omnique suspicione carentem, Cujus tenor est talis: Clemens Episcopus servus servorum dei Dilectis filiis Alberto preposito et fratribus ecclesie de Stendale salutem et apostolicam benedictionem. Quotiens postulatur a nobis, quod religioni et honestati convenire dinoscitur, animo nos decet libenti concedere et juxta petentium voluntatem consentaneam rationi effectu prosequente complere. Ea propter dilecti in domino filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, auctoritate apostolica vobis petitionem indulgemus, ut nullam synodum in ecclesia vestra vobis invitis liceat celebrare. Auctoritate etiam apostolica prohibemus, ne quisquam episcopus vel prelatus personas vestras excommunicationi aut vestram ecclesiam presumat subijcere interdicto, salva sedis apostolice et ipsius legati auctoritate. Nulli quoque hominum omnino liceat hanc paginam indulgentie nostre infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Lateranis II°. Nonas novembris, pontificatus nostri anno secundo. In hujus rei testimonium et evidentiam sigilla nostra presenti littere jussimus appendi. Actum et datum anno incarnationis domini M. CCC. XXVI. in crastino Mauriti et sociorum ejus martirum beatorum, presentibus honorabilibus viris et dominis testibus ad hoc vocatis et rogatis videlicet Hartwico canonico Havelbergensi, Magistro Thyderico officiali ibidem, Bodone in Seonenhufen et Ludolfo in Bercholt ecclesiarum plebanis et aliis quam plurimis fide dignis. —

Nach dem Original des St. Nicolaistifts zu Stendal im Universitäts-Archive zu Breslau.

XXXII. Kaiser Ludwig's Bestätigung des Bisthumes Havelberg, vom Jahre 1337.

Ludovicus dei gracia Romanorum Imperator semper Augustus vniuersis sacri Romani Imperii fidelibus presentes litteras inspecturis gratiam suam et omne bonum. Totiens Imperatorie celsitudinis ceptrum altius extollitur et ipsius status a domino, a quo procedit omnis potestas, felicius gubernatur, quotiens loca diuino cultui dedicata per nos benigna consideratione reguntur et ad ipsorum libertates seruandas et facultates augendas nostra gratiosa protectio feruentius excitatur. Cum enim omnis gloria siue potentia principatus in subditorum consistat solidata fortuna, expediens arbitramur, vt simus subjectis in justiciis faciles et in gratiis liberales. Proinde nouerit omnis prefens etas et futuri temporis successiua posteritas, quod nos deuocionem sinceram venerabilis havelbergensis ec-

clesie episcopi *) pie nostre mentis oculis graciosius intuentes, considerantes et integre fidei puritatem, qua circa nos et sacrum Imperium Romanum dicitur choruscare, Inherentes inclite recordacionis diuorum Imperatorum et Regum Romanorum predecessorum nostrorum uestigiis et exemplis, qui ecclesias suis construxerunt opibus et constructas liberaliter confouebant, Predicti Episcopi et ecclesie sue deuotis precibus inclinati, Ipsum et Ecclesiam suam cum omnibus hominibus, Juribus, rebus, bonis et possessionibus tam mobilibus quam immobilibus, quocunque nomine censeantur, cum villis et terris infra scriptis, transactis temporibus certis nominibus nuncupatis, modo tamen mutatis more Moderno nominibus earundem, aliis uocabulis communiter describendis, uidelicet terra Pudlasti, que nunc pudlist dicitur, Terra Nitzezin, que Nitezow dicitur, Castro, Cuitate et terra wistok, et Gorony, que nunc Gorn dicitur, Terra klytzezin, que nunc klytz dicitur, Terra Malitz et Malicz villa, Mariendorff, que nunc kobelitz dicitur, cum villis Schonhufen, vischbeke et palstorpp et earum pertinenciis, quas in presentiarum tempore iuste et rationabiliter obtines et dignosceris possidere ac in posterum ueris tytulis iustisque modis sine Juris alieni dispendio poteris adipisci, sub nostra et Imperii protectione recipimus speciali. Vniuersas seruitutes, concessiones, gracias, libertates et emunitates ac Jura et priuilegia sibi ecclesie sue per diuos Romanorum Imperatores et Reges predecessores nostros concessas, concessa uel indulta, prout ipsis iuste rite et rationabiliter sunt tradite uel indulte, tradita uel concessa, de benignitate Imperatorie maiestatis concedimus et concessas presentis decreti munimine confirmamus, ratificamus, approbamus et harum litterarum serie innouamus. Mandantes nichilominus Imperatorio hoc edicto, ne quis Imperii fidelium dictum episcopum presumat aliqualiter molestare, Jura ipsius uel ecclesie infringere, seu libertates sibi concessas quomodolibet uiolare. Et si quis hominum huiusmodi nostre ratificacionis, declaracionis et confirmacionis paginam attemptare et infringere uel ei ausu temerario contraire (presumpserit), nostre Maiestatis grauem et irremissibilem indignationem se nouerit incurrisse. In cuius rei testimonium presentes conscribi et nostre maiestatis sigillo iussimus communiri. Datum in oppido nostro vrankenfurt, quarta die mensis Julii, Iudictione V, anno domini Millefimo Trecentesimo Tricesimo septimo, Regni nostri Anno uicesimo tercio, Imperii uero Decimo.

Nach dem Havelberger Copialbuche des K. Geh. Kab. Archives Bl. 7.

XXXIII. Rupert von Mansfeld, Comthur zu Mirow und der dortige Konvent erklären, das Kirchlehn zu Starfow unbeschadet der bischöflichen Rechte zu besitzen, im Jahre 1341.

Nos Rupertus de Mansfeld, Commendator domus Mirow, ordinis hospitaliariorum sancti Johannis iherosolimitani, prior et totus conuentus ibidem, presentibus publice protestamur, quod super gracia nobis per uenerabilem in cristo patrem ac dominum, dominum Thidericum havelbergenfis ecclesie episcopum in beneficio et gracia ecclesie ville Starfow hactenus facta et super ea, que nunc est et que est in fieri, non intendimus in aliquo iuri, iurisdictioni et consuetudini dicte ecclesie ab antiquo debite in aliquo derogare, Immo non obstante eadem gracia recensemus et profiteamur, dictam ecclesiam starfow omnibus iuribus episcopalibus, prout antiquitus fuerat, ac si in ipsa esset secularis cle-

*) Der Name des Bischofs ist in dem Copialbuche nicht angegeben.